

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. II. In quo prætactæ assertiones secundæ fit confirmatio ex Deut.
17.capite. v.8.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

bilis. Quia igitur ipius etiam Regie potestatis ad certum subjectum applicabilitas, atque authoritatis ejusmodi in tali subjecto consistens cum omnimodo, publicis etiam iudicariis actibus, utique *Morale* quid est, in regnum cælorum ordinabile, quomodo a clavibus, publicum sancte Ecclesiæ regimen importantibus, & ad quocunque super terram *Morale*, quæ in regnum cælorum scilicet ordinabile, protensis, excludere liceret Regiam potestatem, non tam in se formaliter, secundum quod est *Iuris Divini*, quam subiectivæ spectatam, quod sui ad certum subjectum applicabilitatem, ex moralis hominum dispositione pendentem, nec non quoad publicos seu Iudicariæ, seu Legislativæ potestatis actus, quæ moralitatis etiam supernaturalis, in cælorum tam Militans, quam Triumphans regnum ordinabilis participes?

^{7.} Ex hac proinde super quocunque in terris
^{ex pag.}
^{44. n.} *Morale* protensa authoritate Pontificia, pro quanto profluxit, quod Gregorius II. ob publicas Ecclesiæ necessitates, Caroli Martelli Francorum Regis subsidium implorans, eidem detulerit Romanum Consulatum: quod idem Papa Leoni Iaurico in Catholicos favienti tributum à Romanis pendi solitus abrogavit: quod Zacharias Papa Regnum Francie Chilidrico inter otia & voluptates marcenti ademptum, transtulerit in Pipinum, ut scilicet subidiū ferret Ecclesiæ, adversus iteratas Longobardorum molestationes, Copronymo Imperator nullū aliud bellum, quam cum Ianctis pag.
^{44. n.} Imaginibus gerente: quod Stephanus Papa III. Ius Regia Coronæ ad Pipini quoque successores prorogavit, faciens, ut Francia Proceres jura mento se obstrinxerint, nunquam ex alia, quam Pipini stirpe, Reges se admissum iri: quod deinde Leo III. Occidentis Imperium a Græcis ademptum, Ecclesiæ Ianctæ publicis necessitatibus ita exigentibus, transtulerit in Carolum Pipini filium, ejusque stirpem malculinam.

^{8.} Horum univerorum pro quanto ratio accersiri potest ab Extravagante unicâ. Sifratrum. Ne sede vacante, quod nempe Romano Pontifici personali Petri, terreni simul & cœlestis Imperij jura Dei ipse commiserit. Sed quomodo, inquit, terreni Imperij jura dici possunt à Deo fuisse Papæ commissa? Non alia utique ex ratione, quam prout terrenum Imperium inter Christianos supervenit ordinabilitate in regnum cælorum tam Militans, quam Triumphans, atque sub hac formalitate Moralitatis etiam supernaturalis, subordinatur authoritati Divinitus constituta ad quocunque super terram *Morale* solendum, seu ligandum, in regnum scilicet cælorum, atque adeo ad publicum quoque Ecclesiæ sanctæ regimen, ordinabile. Ab hoc namque ordine Divinitus constituto excludere terrenum inter Christianos regnum, perinde foret, atque hoc redigere ad statum seu puræ naturæ, seu Ethnicismi, qui, ut definitus erat lumine supernaturali, sic eidem haud lucerbat ille in Ecclesia Christi Divinitus constitutus ordo ad regnum cælorum, cui omne super terram *Morale*, adeoque ipsum etiam regnum terrenum, quæ Moralitate ejusmodi inter Christianos supervenit, subordinari debet.

^{9.} In quo prætiale assertio*nis* secundæ fit confirmatio ex Deut. 17. capite v. 8.

^{10.} **E**x hoc namque sacro textu constat, si diff. ex pag.
inter eccliam & causam, inter sanguinem & lan-^{11.} guinem perspicetur iudicium, oportuisse, ut judicaria potestas secularis ad summi sacerdotij iudicium deferreretur, requirendo inde iudicij veritatem. Quæ potestatis secularis ad sa-^{12.} cerdotij Veteris authoritatem subordinatio, tanta erat, ut omnino fuerit faciendum, quod-^{13.} cunque ex illius iudicio fuerat sanctum, Deo statuente mortis poenam adversus illum, qui nollet obedire sacerdotis imperio, Judi-^{14.} cisque decreto. Quæ proinde secularis ju-^{15.} dicaria potestatis ad sacerdotium subor-^{16.} dinatio completebatur causas tam Civiles, quæ Criminales, ubi de iudicij ex Divina lege definiendi veritate, in Politico Tribu-^{17.} nali ambigebatur. Quidn ergo Novi quoque Fœderis summus Pontificatus, cui commissæ sunt claves regni cælorum, ad quocunque super terram *Morale*, quæ in regnum cælorum ordinabile, per Christi Domini verba protensa, dicendus sit habere sibi subordi-^{18.} natum quocunque inter Christianos Politici-^{19.} cum regimen, & iudicium, quæ moralitate hu-^{20.} jusmodi supervenit, nisi regnum ejusmodi politicum excludere malis ab ordine regnum cælorum respiciente?

Si pro secundo quispiam contendat, id dif-^{21.} crimini esse inter Novum & Antiquum Testa-^{22.} mentum, quod in hoc leges Iudicialeſ fure-^{23.} rint Divine, quarum adeo interpretatio me-^{24.} ritò petenda erat à sacerdotali authoritate: at in Novo Testamento leges Forti Civilis
sunt Juris humani, ab ipsis Regibus & Impera-^{25.} toribus latæ, ut secundum eorum normam perageretur iudicium. Quis ergo dicere fas sit, super eas extendi supremam Christiani sa-^{26.} cerdotij authoritatem?

Verum hac Novi & Antiqui Fœderis dif-^{27.} crepantia sponte admisâ, considerandum ad hoc superest ex præadducto sacro textu, quod sacerdotiale iudicium in Veteri Testamento, direc̄tè ferebatur super legis judicaria Divinitus constituta interpretatione, ut tamen indirec̄tè per modum obiecti materialis attingeret ipsis quoque Civiles causas, præviae de legitimo legis sensu, sacerdotialis sententia conformiter dijudicandas: eodem sacro textu di-^{28.} lucide sanciente: Si difficile & ambiguum apud secularis Forti judges perspectum fuerit iudicium inter sanguinem & sanguinem, causam & causam verè Civilem, (utpote super quā intrâ laicæ potestatis portas, seu tribunalia existebat iudicium variatio) eatenus debuisse iudicij veritatem indagari ex iudicio sacerdotis, ut in ejusmodi specificâ causâ oportuerit, judices laicos, sequi sententiam sacerdotum.

Etsi vero leges, secundum quas intrâ statum Novi Fœderis fit iudicij Civilis ac Criminalis in ibid., foro seculari moderatio, non jam sint specificæ, sed ab ipsis Regibus seu Imperatoribus, pro suo Regno seu Imperio latæ furent;

tint: attamen eujusque legis ratio exig i
ad essentialē sui valorem, ne sit difformis
sed positivē conformis juri Divino, vel naturali,
vel positivo. Hec autem cum jure Divino etiam
naturali conformitas, ex statu supernaturalis
hominum elevationis, subtiliterne requirit, si qua-
lemcunque habeat cum lege Divinā sacrī Lit-
teris nobis patefactā dissonantiam. Sub quā
proinde eujusque cum honestate sacrī Lit-
teris lūcītā, difformitatis formalitate, ad Ec-
clesiastica potestatis sphēram spectante, lex
à Rege, vel Imperatore lata, per modum obiecti
materialis indirectē saltem subiicitur sancta Ec-
clesia iudicio, & authoritatē; siquidem hujus
sphēra, secundūm dilucida Christi verba, com-
pleteatur *Quodcumque in terris Morale*, quā in
regnum cōlōrum ordinabile, sive quā superve-
stītū moralitatem seu conformitatis, seu diffor-
mitatis cum regno cōlōrum.

Huc pro tertio reduci potest praxis, intrā
Ecclēsiam quoad leges Imperatorias reforman-
das, multimodē frequentata. Leges namque
Imperatoriae olim firmabant validam, etiam
malā fide peractam præscriptionem. Quod, u-
bi Summi Pontifices agnolcebant, non cum
naturali duntaxat honestate, sed cum supernatu-
rali quoque Moralitatis rectitudine pugnare, ex
authoritate Christi vicariā improbabane tan-
quam iniquum. Et quia nulla est excogitabili-
tis iniquitas juri naturali repugnans, qui
supernaturali quoque honestatis rectitudini ad-
vertetur, ideo malā fidei præscriptio, non
poterat damnari, quā æquitati supernaturalis
moralitatis contraria, quin abolenda decerne-
retur sub moralitate, quā praeceps etiam lumini
naturali adversante. An non igitur sub hoc
supernaturalis moralitatis respectu in lege Civili
Præscriptionis reformandā, judicij veritas ita
procedere debebat ex Summi Sacerdotij au-
thoritate, ut hēc *Quodcumque in terris Morale*,
qui ad regnum cōlōrum ordinabile ambiens,
solvere valuerit iniquitatem Juris, à Politicā
authoritate contra æquitatem tam naturalē, quā supernatūlē perperām constituiti.

Sic pro quarto Jura Civilia olim decreve-
runt, iusjurandum ex meo initium, esse in-
ex cit. validum, lacri autem Carionis è contrario vin-
culum Religionis inde obortum sanxerunt va-
lidum, sed authoritate Ecclēsiae rescindendum.
An igitur dicere fas est, non attentā ejusmodi
Canonice sanctione, posse intrā lineam moralitatis
naturali defendi illius iusjurandi invaliditatem,
ut pote stabilim ab Imperatoria supremā politicā
authoritate? Hoc si quipiam tueri vellet, pro-
fectō fateri deberet, dari honestatē quam-
pam naturalis ordinis, qua supernaturali mo-
ralitati esset contraria, quod tam impossibile
est, quam indubitanter verum est, verum
naturalis ordinis pugnare haud posse cum ve-
ro supernaturalis ordinis: neque tamen veri-
tas supernaturalis ex naturalis ordinis veritate,
sed hac econtra ex illā est dijudicanda.

Quint. Hoc proinde argumentandi genus
(quo versus decimus octavus ex Marthae 16.
capite in præcedenti §. nostro adductus, confer-
tur cum præsenti verso octavo præallegati 17.
capitis Deuteronomy) etiam complexus est In-

nocentius III. in Cap. Per venerabilem. Qui filii
sunt legitimii. Ubi Pontifex iste dans rationem,
quo iure & authoritate etiam quoad tempo-
ralitatem dispensarit in illegitimitate filii Re-
gis Francie, hunc in modum argumentatur.
Rationibus inducti, Regi gratiam fecimus requisiti,
causam tam ex Veteri, quam Novo Testamento
trahentes, quid non solum in Ecclesiæ patrimonio,
veram etiam in alijs regionibus, certis causis in-
spectis, temporale juris iurisdictionem casualiter ex-
ercemus, non quid alieno iuri prejudicare velimus,
sed quia, sicut in Deuteronomio continetur: Si
difficile & ambiguum apud te iudicium esse
peripexeris inter sanguinem & sanguinem,
caulam & causam, lepram & lepram &c. ve-
nes ad sacerdotes Levitici generis &c. &
facies, quæcumque dicēnt, qui præsunt loco,
quem elegerit Dominus, sequeris que eorum
sententiam &c.

Sane cum Deuteronomium Lex secunda in-
terpretetur, ex vi vocabuli comprobatur, ut, quod
ibi decernitur, debere in Novo Testamento servari:
locus enim, quem elegit Dominus, Apostolica Se-
des esse cognoscitur &c. Is vero super sacerdotalis
Officij coadjutores, iudex existit, cui Dominus
inquit in Petro: Quodcumque ligaveris super
terram, erit ligatum & in celis &c. Ejus vice-
rius, qui est, sacerdos in eternum secundum ordi-
nem Melchisdech, iudex vivorum & mortuorum.
Tria quippe distinguit iudicia, primum inter san-
guinem & sanguinem, per quod Criminale intel-
ligitur & Civile. Ultimum inter lepram & lepram,
per quod Ecclesiasticum denotatur & Criminale
Medium inter causam & causam, quod ad uru-
mque refertur, tam Ecclesiasticum, quam Civile,
in quibus, cum aliquid fuerit difficile & ambiguum,
ad iudicium est Sedis Apostolica recurrentum, cu-
jus sententiam, qui superbis contemptis obser-
vare, mori præcipitur, id est, per excommunicatio-
nis sententiam velut mortuus à communione fide-
lium separari. Quæ igitur in Antiquo Fœdere
erat sacerdotij lumini prærogativa Deuterono-
17. v. 8. sancta, ad iudicij veritatem in causis
ambiguis tam Criminalibus, quam Civilibus pro
foro etiam seculari decernendam, par, imo
major in Novo Fœdere est Summi Pontifica-
tū seu vicariatus, ipsummet Christum repræ-
sentantis, præminentia, vi illius Canonis de-
finita, ad hoc, ut, dum dubitatio, seu queritio
oritur de moralitate in regnum cōlōrum ordina-
bili, vi constitutionis per Christum Matthæi 16.
capite late, judicij, seu legis veritas pro causis
seu Civilibus, seu Criminalibus in Foro quoque
Politico determinandis, referenda sit ad Chri-
sti vicariatum, seu Summum Pontificatum.

Pro sexto igitur concludere tandem licet
per hanc sequentem argumentationē. Quem-
admodum scilicet Deuteronomio 21. cap. 5. Deus
imperavit, ut ad verbum sacerdotum omne nego-
rium, & quidquid mundum, vel immundum est,
finiatur. Sic quid moralitatis honestatis su-
pernaturalis vel difforme, adeoque immundum,
vel conforme, ac proinde mundum si in omni
etiam seculari negotio, quæ ionis hujusmodi
definitio spectat ad Romani Pontificis autho-
ritatem super quocunque in regnum cōlōrum in
terris ordinabilis a Christo protensam. Quare

Sacerdotij Regalis, seu vicariatū Christi iudicium super Regis quoque & Imperatoris, linea supernaturale moralitate necessariō superventiendis legibus, & conseqüenter super Civilibus ex harum normā decidendis causis quibuscumque, superextenditur, non quidem directe ac per se, sed indirecte & materialiter, quatenus scilicet Summi Oecumenici Pastoris officium requirit, providere, ne quid à jure Divino seu naturali, seu positivo ditorum irrepat, siquidem deviatio a naturali æquitate, subsistere nequeat, quin habeat repugnantiam cum fine salutis æternæ, honestatè etiam supernaturali, ipsiusque Religionis sancte decore. Sub qua adeo repugnantia formalitate, si quando in legibus Civilibus interveniat, ita ceu obiectum materiale, necessariō subesse debent iudicio Pontificiæ authoritatis, ad Quodcumque in terris Morale, ceu ordinabile in regnum cœlorum protensæ.

S. III.

*In quo prefata assertionis secunda
Probatio fit ex Christi Domini verbis
Ioannis ultimo prolatis ad Petrum: Pa-
ves meas: Pascœ agnos meos.*

18. Nam prīmū, quam Christus Dominus cit. Matth. 16. cap. clavium potestatem promi-
ex pag. 22. n. 205. serat Petro, intrâ Ecclesiam ad finem mundi usque duraturam, successionis ordine, eam post gloriosam resurrectionem sub præadūtis verbis adūtis contulit eidem Apostolorum Principi. Hæc namque pascendi potestas ita habet respectum ad singulos Christi fideles, verbo Dei, & correctione salutiferâ pascendos, ut simul habeat ordinem ad publicū Ecclesiæ regimen, Ecclesiamque sanctam, ceu Myliticum Christi Corpus, ac Regnum, publicâ adeo autoritate pascendum, sicutque gubernandum ad communem sacra Religionis utilitatem. Cui proinde publici quoque regiminis, seu Christiani regni ordinis subduntur, quotquot sunt Christi oves seu agni. Quis ergo Reges Christianos ab hoc Christi ovium ordine, ac regimine etiam publico, exclusos velit, dum tamen Christus nullam suarum ovium, charactere nempe Christianitatis in Baptismate insignitarum, ab illo Pastorali munere, publici Ecclesiæ sanctæ regiminis normam præferente, excludam voluerit?
19. Neque pro secundo trias movere, fas est, ex verbo Pascendi, quasi hæc vox mitior videatur, quam ut regiminis publici coercitivam etiam potestatem denotaret. Etenim Psalmi regisimi secundi versus primus, qui in Vulgata ita legitur, Dominus regit me, in alia versione hinc constat verbis, Dominus pascit me, claro adē argumento, verbum pascendi esse aptum, significare publici quoque regiminis authoritatem. Hanc vero significationem habere locum in illis Christi ad Petrum prolatis verbis, evincitur ex hoc, quod sub illis collata fuerit ipsissima illa authoritas, qua Matthæi 16. fuerat a Christo missa Petro sub clavibus regni cœlorum, cum indefinita potestate ligandi

ac solvendi Quodcumque in terris Morale. Athujulnodi solēns solvendi & ligandi authoritas, obtinens ordinem ad regnum cœlorum Militantis etiam Ecclesiæ, Hierarchicam publici quoque regiminis normam, uti sacra Fides docet, præferentis, non potest non esse jurisdictionis, cuius sphæra complectatur universam Moralitatis lineam indefinitam, abique ullâ proinde exceptione spectatam, atque adeo quidquid in Regis potestatis vel ad certum subjectum applicabilitate, vel publici regimi-
nis est moralitatis, sinu suo ambientem.

Neque pro tertio juvat, quod sub Conci-
lio Tridentino aliqui Galli obijciebant, verba illa, Pascœ oves meas, complecti singulas dun-
taxat Christi oves, Divisim, non vero Colestis, pag. 17. s. 83. speccatas, quæ constituentes unam Christi Ecclesiam. Hoc namque obijciebatur, ne inde probari possit Papæ super Concilio universam Ecclesi-
am repræsentante, sicutque oves Christi cole-
am in Episcopis complectente superioritas, de quo puncto agemus sequenti articulo. Inte-
rea sermo hic est de Regibus sigillatim specta-
tis, qui si oves Christi audire velint, utique comprehenduntur etiam sub illis verbis, Petro, ejusque successoribus dñe concedentibus potestatem pascendi, sive regendi universas Christi oves, ex autoritate protensa super Quodcumque in terris Morali, in Ecclesia tam Mil-
itantis, quam Triumphantis cœlorum regnum ordinabilis, à quo Moralitatis ordine turpe es-
set, Christianorum Regnum quamcumque, pub-
lici quoque Regiminis functionem, ipsiusque etiam Regia ad hoc subjectum applicabilita-
tem excipere.

Quod si igitur pro quarto Rex Christianus non in suâ duntaxat perlona extra sacrosancti regiminis Ecclesiastici, ceu universalis Christi ex pag. ovium pascui, limites aberret, sed alios in-
22. n. 105. super Christi fideles ab hoc Christi ovium gre-
ge abducit, imò ipsum Christi Ecclesiam quo-
ad publicum sacra Religioni propagandæ,
atque conservandæ conforme Divinitus confi-
tutum regimen infestet, ejus jura invertat, u-
nitatem Fidei conturbare nitatur, seu ejus per-
turbatores tueatur, atque defendat, sanctamque Religionis publica pacem evertere molia-
tur, quomodo talis Rex, Christianitatis char-
acterem insignitus, quoad omne id, quod in se super terram Morale est, respiciens Regnum cœ-
lorum, ejusque claves, non subiacet, haud private duntaxat correctioni, sed publicæ eti-
am Oecumenici supremi Pastoris correptioni?

Id pro quinto confirmatur ex Bonifacij VIII. 22. Constitutione Extravagante. Vnam sanctam. De majoritat. & obedientia. Cujus summa in hanc Refor-
argumentationem reduci potest. Quando turpiter Christus Petro, ejusque successori dixit ē Pascœ sum oves meas, intelliguntur eidem commissa uni-
pag. 31. n. 49. verba Christi oves, eli que adeo de necessita-
te salutis, credere, quod Romano Pontifici, ceu Petri successori, sublit omnis humana crea-
tura in Ecclesia unitatem congregata sub uno Capite Christo, ejusque Vicario. Sub ea au-
tem Pastorali muneri potestate continentur duo gladij, spiritualis videlicet ac temporalis au-
thoritas;